

49. celoštátna postupová súťaž a prehliadka detskej dramatickej tvorivosti.
Je súčasťou Scénickej žatvy.

L i s t y

denné spravodajstvo

DETSKEJ TÁLIE

Inšpirácie pre dramatickú výchovu z Talianska

Pred desiatimi dňami sa z Florencie vrátili lektorky tohtoročnej dielne pre dospeláckych účastníkov Zlatej priadky Saša Štefková a Alena Váradyová. Saša je Bratislavčanka a Alena pracuje v Poprade, ich pracovné cesty sa však zišli vo Florencii, kde sa mohli šesť dní vzdelávať vďaka grantu z programu Erasmus+. Ich domovské organizácie (Národné osvetové centrum v Bratislave, kde pracuje Saša a Spojená

škola Letná v Poprade, kde učí Alena) vypracovali projekty ďalšieho vzdelávania dospelých a prihlásili sa do programu Erasmus+. Projekty boli úspešné, preto Alena a Saša oslovili viacero organizácií v Európe, ktoré sa zaoberajú vzdelávaním dospelých a hľadali kurz zameraný na dramatickú výchovu. Organizácia Europass Teacher Academy má vo svojej ponuke množstvo kurzov prebiehajúcich vo viacerých

• Alexandra Štefková (vľavo) a Alena Váradyová

európskych mestách. Saša a Alena si vybrali Florenciu, pretože okrem kurzu zameraného na techniky dramatickej výchovy a ich využitie v praxi ponúka toto mesto aj mnoho možností na stretnutia s umením. Kurz prebiehal v historickom centre a už len každodenná cesta do vzdelávacieho centra okolo najvýznamnejších pamiatok by stačila na samostatnú návštevu tohto nádherného mesta. Hlavným dôvodom ich pobytu bol však kurz s názvom *Drama techniques*, ktorý viedol taliansky lektor Stefano Scotti. V dvánásťčlennej skupine sa zišli Portugalky, Nemky, Chorvátky, Slovenky, Grékyňa, Španielka a Maďarka. Dorozumievacím jazykom bola angličtina, ale vďaka technikám a cvičeniam dramatickej výchovy vládlo v skupine veľké porozumenie aj bez slov. Rôznorodé profesij-

né a národnostné zloženie skupiny bolo pre lektora i účastníčky kurzu veľkým obohatením, pretože sa na jednom mieste zišli ľudia s rôznymi pracovnými a životnými skúsenosťami, odlišnými temperamentmi a kultúrnymi vzorcami. Obe lektorky Zlatej priadky boli na pár dní žiačkami, ktoré dostali príležitosť vyskúšať si techniky a cvičenia dramatickej edukácie v praxi a zároveň mali možnosť nahliadnuť do spôsobu práce lektora kurzov dramatickej výchovy v inej krajine. Na ochutnávku toho, čo si z Talianska doniesli, vás Saša a Alena pozývajú na Zlatej priadke vo štvrtok a v piatok popoludní. Prejdeme si cvičenia zamerané na rozvoj tímovej spolupráce a techniky rozvíjajúce koncentráciu. Zahráme si aj hry na rozvoj predstavivosti a javiskovej spolupráce.

Spolufinancované z
programu Európskej únie
Erasmus+

POVEDALI NÁM O SEBE:

Jozef Rác a Olívia Salajová (Divadlo na kolene, Cífer): Vedeli by ste priblížiť postavu, ktorú ste stvárnili? „Ja som si pomerne často robil srandu z politikov. Aj keď nie vždy bolo všetko na smiech, dokázal som z toho spraviť dobý vtíp, čo ma bavilo.“

Ako by ste opísali hlavnú myšlienku divadelnej hry?

„Hlavnou myšlienkou bol hlavne záver, kedy posledná veta znela „Nebojte sa, dobre bude...“ ktorá bola tiež poňatá so štipkou humoru.“

Zapájali ste sa aj vy do tvorby scenáru alebo to bolo čisto na režisérovi? „Pán učiteľ sledoval často politiku, takže on sa pokúsil zakomponovať do predstavenia aj niektoré úseky, čo nebolo vôbec ľahké.“

Kde a ako často zvyknete trénovať? „Trénujeme v kultúrnom dome v Cíferi, väčšinou po dve hodiny.“

Ako zvládáte stres pred vystúpením? „My sme si už zvykli, no pár ľudí z nášho súboru mali trochu trému.“

Áké máte pocity z vášho výkonu? „Ja sa z nášho výkonu teším, pretože bolo to pomenené trocha, ale bolo to omnoho lepšie ako predstavenia predtým.“

Čo sa vám na vašom predstavení páčilo najviac? „Páčila sa mi naša pani učiteľka, ako to zahrala a taktiež aj záver nášho predstavenia.“

Ako tvoriť v dobe netvora? Dá sa v ére lockdownov, zákazov vychádzania, on-line vyučovania vôbec robiť niečo také kolektívne ako divadlo? Naša inscenácia vznikla zo zúfalstva a je určená pre všetkých zúfalcov, s ktorými sme v tom boli spolu. Teda sme doteraz. Počas tohto obdobia sme všetci už vyskúšali kadečo, o čom by sa nám pred dvoma rokmi ani nesnívalo. Naučili sme sa chodiť na návštevy bez toho, aby sme vystrčili päty z obývačky, nakupovať oblečenie bez skúšania, dezinfikovať hojdačky, či nepodávať si ruky. Zvykli sme si už skoro na všetko, len nie všetci sme to prežili... Počas nacvičovania nášho cirkusového programu nedošlo k zraneniu nijakého zvieraťa ani akrobata. Z jednoduchého dôvodu. Pretože v ňom nevystupujú. Ale môže vôbec existovať cirkus bez atrakcií? Spýtajte sa v Cíferi!

HODNOTENIE ODBORNEJ POROTY

Priznávam, z „Cirkusu Covid“ som viac ako mierne zmätený. Na jednej strane je totiž výborne zvolená, stále prudko aktuálna téma. A nielen medicínsko-zdravotná, ale aj politicko-spoločenská. Takisto zvolenie formy, vychádzajúcej z cirkusu (vo význame zmätku, zhonu a blázninca, nie kočujúceho podniku s vystúpením artistov a cvičených zvierat) sa javí byť ako šťastné a funkčné, najmä ak používa parodické postupy (také obľúbené u tíndžerov).

Forma cirkusu však, okrem bonusov, priniesla do výsledného tvaru problémy. Prílišné sústredenie sa na celospoločenskú tému kompletne zrušilo divadelné vzťahy medzi protagonistami na javisku (schválne nepíšem postavami, pretože ani v jednom prípade nešlo o skutočnú divadelnú postavu). Takže napriek príjemnej živelnosti a množstvu vydarených a naozaj zábavných momentov sa dá hovoriť skôr o paradivadelnom, než divadelnom

tvare. Podotýkam, že to je pomenovanie, nie výčitka alebo, nebodaj, urážka, pretože aj samotný cirkus je považovaný v niektorých aspektoch za paradivadelný tvar.

Samotné parodické prvky permanentne narážali na javiskové limity členov

súboru. Lenže urobiť naozaj kvalitnú paródiu je ťažké, pretože tá vyžaduje v prvom rade dôsledné zvládnutie postupov a techniky parodovaného originálu.

Silnou stránkou predstavenia bola hudobná zložka. Vo svojej grotesknosti a zámernej (hlavne rytmickej) nepresnosti výborne podčiarkovala parodický charakter.

Najviac ma zaráža skutočnosť, že od spočiatku nanačenej cesty, veľmi vtipne ukazujúcej, ako pandémia zasiahla žiakov, učiteľov a ich blízkych, sa inscenácia odklonila k síce vtipnému a nápaditému, ale predsa len rekapitulovaniu toho, čo všetci dávno vieme – k celospoločenskej situácii.

Možno to vyzerá, že príliš

vrtám do divácky nesporne vďačného predstavenia. Kdeže – bavil som sa veľmi dobre. „covidový aj necovidový blázinec po slovensky“ na javisku som si skutočne užíval. Môj divadelný nos mi hovorí, že na ciferskom javisku to bude ešte poriadne zaujímavé a nepochybujem, že aj veľmi vtipné.

Karol Horváth

DOBROTÝ DETSKEJ POROTY

- „Vedeli to svtipniť.“
- „Mne sa páčil ten kazačok, či čo to bolo.“
- „Paródia na covid 19.“ „Svoj cieľ to splnilo.“
- „Pripomínalo nám to chyby, ktoré sme spravili, tak aby sme ich nespravili znova.“
- „Bolo vidieť, že sú zohratí.“
- „Mne tam chýbali antivaxeri, tí, ktorí sa nechceli zaočkovať.“ To by tam vynikajúco sadlo.“
- „Ale ved’ to bolo vtedy keď sa bili s paličkami.“
- „Niektorí hovorili piskľavým hlasom.“ „Ale sú to deti, ved’ za to nemôžu. Oni si to nemôžu zvoliť v šatni, že aký hlas chcú.“
- „Mali viac schopností, vedeli hrať na nástroj, a aj hrať herecky.“
- „Dobré zhrnutie, ako prebiehal covid.“ „Ale tá téma bola už trochu otrepaná.“
- „Ale tomu kto zažil covid, alebo mu niekto zomrel, to nemuselo byť vtipné.“
- „Zlaté rúško mal preto, lebo bol privilegovaný, vyzeralo to gýčovo, ja by som si také nedal.“

Ktože to uvádza súťažné inscenácie?

Neodmysliteľnou súčasťou Zlatej priadky sú aj naši moderátori, súrodenci Viki a Andrej Miškovičovi, ktorí majú za sebou už tiež pestrú divadelnú históriu.

„S divadelným súborom Materinky sme sa s muzikálom Pinocchio prebojovali až na celoštátnu prehliadku Divadlo a deti Rimavská sobota, kde sme vyhrali prvé miesto,“ povedali nám o vlastných divadelných úspechoch.

A ako sa pripravovali na podujatie Zlatá priadka? „S textami a scénkami nám pomáhali naše pani učiteľky, Alena Demková a Petra Súdorová. Spolu s nimi sme ich potom aj nacvičovali.“

Ešte sme sa ich spýtali ako vnímajú Zlatú priadku ako aktívni herci? „Zišli sa tu veľmi super ľudia a samozrejme je to perfektná príležitosť pre rozvoj kultúry v Šali a celkovo na Slovensku.“

POVEDALI NÁM O SEBE:

Lilian Zemčáková a Roman Thor Vitek (DS Trma-vrma, Poprad): Vedeli by ste nám v krátkosti predstaviť vašu inscenáciu? „Naše divadlo je o chlapcovi, ktorý žije v Rumunsku za socializmu a hra zobrazuje dobrodružstvá, ktoré sa mu udiali v živote.“

Čo je hlavnou myšlienkou tejto hry? „Aký bol ten socialistický systém rozbitý a ako sa diali veci, ktoré neboli veľmi dobré a to, ako sa zabúdalo a všetci nad tým prižmurovali oko.“

Do akej miery vnímate ako mladí herci takéto ťažšie témy? „My sme si veľa o tom našťudovali a pýtali sme sa rodín ako ich to ovplyvnilo.“

Je ťažké zahrať takéto vážnejšie témy? „Určite je to ťažšie, pretože niekedy je potrebné udržať smiech, keď sa publikum smeje ale nie je to nič, čo sa nedá zvládnuť. Stačí sa naladiť na príbeh.“

Áká je pani učiteľka? „Je veľmi milá, veľa vecí nás naučila aj nám veľa porozprávala o tom, ako sa vtedy žilo a aké boli podmienky, aby sme sa vedeli vcítiť do role.“

Aké môže byť detstvo jedenásťročného rumunského chlapca, ktorému otca odvečnie rumunská tajná polícia? Detstvo žité v pokrútených časoch socializmu? Detstvo prešpikované strachom, krutosťou a cynizmom? Detstvo naplnené desivými a čudodne zábavnými príbehmi? Keď sme o ňom premýšľali a pracovali na inscenácii, zdalo sa nám, že také detstvo je pre nás veľmi, veľmi vzdialenou minulosťou. Bohužiaľ, nie je...

HODNOTENIE ODBORNEJ POROTY

„**Ch**cem byť už dospelá“, počúvam dosť často v mojom okolí. „Ach, 18-ka na krku, to už som dospelá a mala by som byť zodpovedná“, povedalo jedno dievča predvčerom na autobusovej zastávke. A pritom dospelosť je konečná hranica. Za ňou je už len staroba a... Byť dieťaťom a zachovať si všetko detské v sebe posúva človeka omnoho ďalej. Okrem toho robí jeho život znesiteľnejším na tomto svete. Divadelný súbor Trma – vrma z Popradu nám vo svojej inscenácii „Viem, že sa vráti“ interpretovalo detstvo jedenásťročného rumunského chlapca, ktorému otca odvečnie tajná polícia. Inšpiračným námetom bola knihy Györga Dragomána – Biely kráľ. Videli sme tak hlavné charakteristické črty obdobia socializmu, ktorý je dúfajme nenávratne za nami, aj

keď na nás z istých kútov, kde bol zamietnutý, tajne vykukáva. Veľmi šikovný kolektív detí, ktorý na javisku fungoval kompaktné (jedno telo, jedna duša) nám ukázal, že existovali (bohužiaľ niekde stále existujú) deti, ktorých detstvo je naplnené strachom, krutosťou, šikanou a cynizmom. Je skvelé, že deti vnímajú realitu, že sa neboja opýtať prípadne prezentovať úskalia našej spoločnosti (viacerí dospelí buď klamú, že sa nič také nedeje, prípadne povedia, že sa ich to netýka tak to neriešia. Ach, aké smutné je byť niekedy dospelým...) Rumunsko nie

je od nás ďaleko. Podobne ako Ukrajina. Nesmieme dovoliť, aby sa detstvo detí stalo strašidelnou kapitolou života a rýchlo dospeli a už sa viac nehrali. Veľmi pozitívne hodnotím funkčnú a akčnú scénografiu, ktorá sa premieňala v daných dramatických situáciách a bola nápomocnou pre konanie postáv a tiež výborne zvládnutú scénografiu javiskovým stvárnením detí. Samozrejme, magická rovina obrazu „Zjavenie“ s osvietenými klietkami, v ktorých trilkovali vtáčiky, bola neobyčajne čarovná a preniesla sa aj do hľadiska. Rovnako pozitívne

hodnotím živú hudbu (gitara) interpretovanú priamo na javisku Zbyňom Džadoňom. Práve tu sme mohli vidieť ako hudobné motívy priamo doprevádzajú časti deja a zároveň ho posúvajú a tak vytvárajú legato medzi jednotlivými scénami. Komunikácia medzi postavami bola dosť často adresovaná na štvrtú stenu (na diváka) aj pri veľmi citlivých situáciách. Neustále som hľadala zámer inscenačného tímu, ale nepodarilo sa mi ho nájsť. Dúfam, že mi v tom pomôžete. Tiež situácia, pri ktorej sa Džatá a Szabi dopracujú k riešeniu situácie s peni-

azmi – zlomia si nohy. Premýšľanie v pózach doprevádzané hudbou pôsobilo veľmi štylizovane a mechanicky. Podobne aj situácia s vypadnutým peniazom. Škoda, že v dramatickej situácii, kde sa hralo o peniaze, sa stratilo tempo. Viem, kam sa príbeh mal uberať, ale akosi sa spomalil. V závere inscenácie sa dozve-

dáme trpkéjšie informácie, ktoré sa stali osudnými pre Džatovho kamaráta Janíka, ktorého otec predpovedal výbuch Černobyľu. Ach... Ďakujem deti aj Alenka, že ste nám priniesli do Šale Džatov príbeh a viete tak parádne držať spolu na javisku v dobrom aj v zlom.

Katka Hitzingerová

DOBROTY DETSKEJ POROTY

- „Bolo ukázané ako sa žilo kedysi, komunizmus.“
- „Dobrý nápad so šálkami.“
- „Trošku to bolo prekombinované, cez zlomeniny, peniaze, futbal, rádioaktivitu, až po pohreb.“
- „Oni tam chceli dať viac aspektov, ale nemali viac času.“
- „Mne sa páčilo ako to mali rozobrané tie lavičky. Premenili to na búchatká, keď dal niekto niekomu facku.“
- „Za mňa mali najlepšie kostýmy zo všetkých predstavení.“ „Rýchlo sa prezliekali.“
- „Mne sa nepáčilo, že keď išli do inej miestnosti akože, tak nestmavli svetlá, ale stále boli rozsvietené.“
- „Taký jemný nadpriemer – toto predstavenie.“
- „Tá téma – to by zaujímalo väčších a tých, čo študujú dejepis, mňa také filmy historické nezaujímajú, ale toto ma zaujímalo.“
- „Niektoré veci boli nacvičené nasilu. Málo emócií tam dali.“
- „Ku koncu sa to tiahlo, áno už to bolo také utahané.“ „Aj úvod. Ale potom zrýchlili. Rýchlo to ukončili, aby to nebolo dlhé.“
- „Ten basista mal byť schovaný. Lepšie by to celé hralo.“
- „Je to o nádeji, krutosti, ako môže dieťa dúfať, že sa vráti otec.“
- „Mne sa páčilo, ako boli na začiatku, a na konci prepojené tie tulipány.“
- „Keď zabili vtáčika, tak to bolo najkrajšie.“

DETSKÉ WORKSHOPY SÚ V PLNOM PRÚDE

- Naše lektorky, ktoré sme predstavili už v minulom vydaní LDT: (zľava) Radka Kukurugyová, Barbora Jurinová a Veronika Kořínková-Willems

Inscenáciu *Sme ľudia* sme tvorili od začiatku do konca ako kolektív s úmyslom poukázať na problematiku súčasnosti. Či sa nám to podarilo, musí posúdiť každý sám.

HODNOTENIE ODBORNEJ POROTY

Všednosť všedného dňa

Možno je to neuveriteľné, ale ak sa z nášho života vytratí samozrejmosť jestvovania tradičnej schémy každodenného života, ostane iba život prežívaný ako epizóda zo seriálu. Vytratí sa jeho podstata: existencia bytia.

Súbor *Pierrotáci SZUŠ Pierrot* z Námestova sa pokúsil pohybovo aj slovne zaznamenať jeden všedný deň skupiny mladých ľudí, ktorí sa ocitnú v situácii, keď nemajú technologické pomôcky – mobily. Po prezentácii postavy na scéne stvárňujúcej seba ako súkromný rozhovor so sebou pomo-

cou práce ruky sa nazdávame, že išlo o rozhovor so svedomím. Prenesenie témy do priestoru predajne nákupného strediska, seba projekcia do mobilu a zverejnenie fotografie, ktorá poškodzuje mravnú a vizuálnu podstatu hlavnej hrdinky, odstupuje súbor od hlavnej témy sveta bez technológií. Postavy v čiernom kostýme, ich anonymita vytvárajú obraz spoločnosti či spoločenstva dievčat, v ktorom môžeme pripísať osobné meno komukoľvek. Ide o vzťah skupiny a jednotlivca kde nákupné cen-

Dokončenie na 10. str.

POVEDALI NÁM O SEBE:

Táňa Štefaniaková a Romana Grofčíková (Pierrotáci, Námestovo):

O čom bolo vaše predstavenie? „Bolo o slečne, ktorá si rada rozkazovala a bola stredobodom pozornosti. Pri jednej z kamarátskych aktivít pri nákupoch vznikla fotka, ktorú odfotili jej kamarátky v kabínke ako sa prezlieka. Jej najväčšia rivalka, ktorá jej závidela pozornosť túto fotku zverejnila na sociálne siete. Príbeh je o tom, ako si toto dievča prechádza šikanou.“

Ako zvládáte stres? „Stres je vždy na začiatku pred predstavením, no potom ako vyjdete na pódium zabudnete na všetko, pretože sa idete zabaviť a užiť si to.“

Ako zvládáte prevtelenie sa do role obete alebo zápornej postavy? „Keď mám nekomfortnú rolu, tak si ju väčšinou prispôbim tak, aby mi bola komfortná. Napríklad si pretvorím text, nikdy nejdem presne podľa scenáru, vždy si tam niečo dotvorím.“

Aká je vaša pani učiteľka a kedy boli prípravy? „Pani učiteľka je úžasná, my ju máme všetci hrozne radi, venuje sa nám naplno. Robí všetko pre to, aby sme si to hlavne my užili a aby sme hlavne my boli v tom komforte či už na javisku alebo v roli nejakej postavy. Sme vďačné za jej trpezlivosť a snahu.“

DOBROTY DETSKEJ POROTY

- „Bolo to krátke.“
- „Bolo to ako tancovanie, chýbali slová.“
- „Bola tam malinká pointa – aby sa kamoši mali radi.“
- „Do divadla, tam treba dať tak emócie.“
- „Nebolo ju vidieť, keď išla mimo sveta.“
- „Prudká zmena hlavného charakteru.“
- „Mne ten koniec prišiel vynútený.“ „Taký rýchly.“
- „Jedna hudba dookola.“
- „Povaha sa menila pod vplyvom kamarátov. Aby sme sa nestali korisťou, tak si vybrali inú korisť.“
- „Tá ruka bola svedomie. Taký vnútorný duch k nej hovoril, také to malo byť.“
- „Tá ruka, to bolo také nevýrazné.“ – „Ale ty si sedela v zadnom rade to preto.“
- „Až moc sa vzžili do deja. To ako sa hádzala o zem, to bolo už moc, také psychopatické.“
- „Šikanátor ako divák by si neuvedomil, že nemá šikanovať.“
- „Za mňa bola pointa dobrá, ale zle spracovaná.“
- „Ten názov, to malo byť – sme ľudia – každý robí chyby. Alebo, že každý trpí, a preto by sme sa mali správať dobre.“
- „Alebo, že sme ľudia, akože SME, že akože nie sme zvieratá.“ (hahahaha)

Predstavenie Po škole je autorským predstavením učiteľky a žiakov LDO a vzniklo na základe prosby žiakov zahrať si niečo strašidelné... Zachytáva jedno neskoré poobedie v škole a ukazuje, čo všetko sa môže stať, keď žiaci zrazu ostanú po škole a začnú sa diať zvláštne veci...

HODNOTENIE ODBORNEJ POROTY

Z bulletinu Zlatej priadky sa dozvedáme, že inscenácia žiakov ZUŠ vo Zvolene vznikla z túžby zahrať si niečo strašidelné. Príbeh ukotvili do prostredia školy, ktoré im je dobre známe a bolo vidieť, že sa v ňom cítia prirodzene. Situácia, čo by sa mohlo stať, keby ich v nej v piatok popoludní niekto zamkol, sa stala štartovacím impulzom k ich autorskému scenáru. Dej je jednoduchý: Žiaci zostávajú kvôli odpisovaniu na písomke za trest po škole. Obviňujú sa, kto za to môže a z nudy si vyrozprávajú obsah hororového filmu. Keď sa im vidí,

že učiteľka nejako dlho nechodí, vydajú sa ju hľadať, ale zistia, že sú v zamknutej škole sami. Vonku je búrka a pod vplyvom vypočutého hororového príbehu si nečakané zvuky a tiene začínú vysvetľovať po svojom. Situácia sa trochu skomplikuje aj s cukrovkou Nelky a zmiznutím Lary, ktorá sa dlho nevracia... Tu je „strašidelný“ príbeh prerušený, zisťujeme že to bol iba sen jednej zo žiačok a do triedy vchádza učiteľka s tým, že zostávajú kvôli odpisovaniu na písomke po škole.

Bezpochyby disponovaný súbor absolventov LDO nám na čistej scéne s čer-

POVEDALI NÁM O SEBE:

Hanka Herichová a Natália Malíková (ZUŠ, Zvolen): *Ako by ste v krátkosti priblížili divákovi dej? „Je to vlastne o deťoch, ktoré kvôli opisovaniu z telefónov museli zostať po škole no a neskôr sa im začali diať zvláštne veci ako napríklad nevysvetliteľné zvuky či zjavenie divnej postavy. Neskôr sa ukázalo, že celý dej bol vlastne sen jednej zo žiačok. Koniec sa odohral v triede, kde im „Solárka“, ich učiteľka, oznámila že zostanú po škole.“*

Ako prebiehali prípravy či už scenára alebo samotného skúšania? „Scenár vytvorili dievčatá, ktoré boli pred nami, no my sme si ho trochu prispôbili a dotvorili niektoré detaily. Takže celé prípravy sa začali vo februári, len ten lockdown moc nepomohol. „

Čo Vám pomáha vžiť sa do takejto ťažšej role, kde musíte ukázať emócie ako strach alebo nervozitu? „Podľa mňa nám dosť zľahčuje hranie aj to, že sme v strese pred vystúpením. O to ťažšie je hranie vystrašených. K tomu nám dosť pomáhajú sprievodné zvukové efekty, ktoré dodávajú takú tú ozajstnú atmosféru či už pre diváka alebo aj pre nás hercov.“

venými stoličkami tento príbeh doslova vyrozprával. Repliky zneli veľmi prirodzene, bolo cítiť, že ich určite formulovali sami, niekedy mohol mať človek dokonca pocit, že niekajú skrytou kamerou nakúka do privátneho priestoru skupiny, ktorá sa len tak o niečom baví. A tu nastáva problém. Divadlo je totiž samostatný umelecký druh so svojimi špecifickými vyjadrovacími prostriedkami. Nesupluje televíziu, ani rozhlas, ani film. Pracuje s výtvarnom pretaveným

do divadelnej scénografie a kostýmov, so znakom, symbolom, metaforou, selektuje a pretavuje obsahový materiál do umeleckého slova, ktoré neprináša len informácie, ale aj myšlienky, môže sa stať dokonca hudobnou zložkou. Pokus o absolútnu prirodzenosť a napodobenie reality bude na javisku vždy márný, pretože javisko samo osebe je priestorom umelým. Museli by sme mať úplne iné prostriedky a možnosti, aby sme z pohodlia sedačky

Dokončenie na 10. str.

Dokončenie zo str. 9

v bezpečnej vzdialenosti od javiska uverili, že sa na ňom deje horor len na základe toho, že sa na ňom skupina ľudí akože trasie od strachu a kričí. Veľmi dôležitý je aj fakt, že čas divadelný sa nemusí rovnať reálnemu času. To by sme na javisku nikdy nemohli vidieť anti-ku, Čechova, Shakespeara, iba ak by sme v ňom strávili zakaždým mesiace či roky.

Takže, milý zvolenský súbor, ukázali ste, že si viete vybrať tému, napísať

prirodzené repliky, postaviť logický príbeh, autenticky ho rečou interpretovať – čo vôbec nie je málo a máloko-mu sa to tu zatiaľ podarilo tak ako vám. Teraz vás čaká druhý, podľa mňa ten najvzrušujúcejší krok, ktorý je podmienkou k dobrému divadlu, a to je: originálnym a tvorivým spôsobom preniesť tieto slová do obrazov a situácií, aby sa bolo na čo dívať. Som si absolútne istá, že to so svojím talentom zvládnete. Už teraz sa na to divadlo teším.

Alena Weisel Lelková

DOBROTY DETSKEJ POROTY

- „Škoda, že tam nebolo viac miestností.“
- „Tá čierna postava, to bolo dobre, že tam nebola, to by nebolo také dobré.“
- „Prišlo mi to také cliché – čo je to cliché?“
- „Ved’ ale každý horor je cliché.“
- „Bolo to prirodzené, keď ako školáčka hovorila chyby. (napríklad vonku, alebo vracial.)“
- „Veľmi ma to vtiahlo do deja.“
- „Možno nevedeli nájsť koniec, preto skončili v strede.“
- „Keby to bol film, mohlo byť aj pokračovanie 2.“
- „Tie dialógy boli ako zo života.“
- „Mne sa nepáči, keď je tam tragédia, (druhý odpovedá) bolo to vážne, ale to neznamená tragédia.“
- „Hned’ ako zaspala, mi bolo jasné, čo sa stane ďalej.“
- „Napríklad, tu sa rozprávalo až moc.“ „Chcelo by to menej slov.“ „Tam sedeli vkuse a rozprávali sa, ale neviem ako by som spravila menej slov, lebo keď prídete do školy, tak sa veľa rozprávate.“
- „To predstavenie sa podobalo na skutočný život.“
- „Čo nám to chcelo povedať?“ „Že nemáme odpisovať z mobilov.“

Dokončenie zo str. 8

trum / priestor/ a piatok / čas / nás unášajú smerom k hrdinke a jej pocitom krivdy so zverejnenia fotografie. No vidíme aj opozíciu vo vlastnej skupine keď nesúhlasia unisono všetky adolescentky s takým skutkom. K téme života bez technológie sa súbor vráti až v závere, ale seba obviňovanie hrdinky je výzvou ku konaniu spoločnosti ako celku. Inscenácia pôsobí ako celok zbavený významu, kde na seba preberá význam tvar výrazu, vonkajškovosť konania. Scéna so zástenou v obchode, skúšanie kostýmov spomaľuje cestu k morálnemu aj faktickému výsledku stretnutia človeka, techniky a skupiny iných ľudí. Ostatne zažiť deň bez mobilu je aj

pre účastníkov inscenácie zaujímavá výnimočnosť kontrastujúca so samozrejmosťou ich všedného dňa. Škoda, že výrazové prostriedky sa redukujú na nejasný pohyb a slovo ostáva iba v pozícii komentára. Napriek tomu sa tvorcovia dotkli dnes žitej reality aj vážneho problému škodlivosti akýchkoľvek správ a zdieľaní v mobilnej sieti. No sieť interných javiskových vzťahov sa iba ilustruje narážkami a spoločnou fotografiou. Kronika jedného všedného dňa ostala iba epizódou, ale dotkla sa celospoločenského závažného problému dnešnej generácie: ako prežiť všednosť dňa bez virtuálneho obrazu v mobile?

Ľubo Šárik

HLAVNÝ PARTNER:

u. fond na podporu umenia

Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia.

Partneri:

*Národné osvetové centrum Bratislava,
Mesto Šaľa, Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR, Krajské osvetové stredisko v Nitre*

ORGANIZAČNÝ PARTNER:

L i s t y

denné spravodajstvo

DETSKEJ TÁLIE

Vydalo: Mestské kultúrne stredisko Šaľa v spolupráci
s Národným osvetovým centrom Bratislava

Adresa: SNP 16, 927 01 Šaľa, tel.: 031 / 770 4051

Realizačný tím: MsKS Šaľa, Realexp, s. r. o.

Redakcia: Margaréta Gupková, Barbora Pappová, Ivan Alákša

Foto: Robert Pákozdy.

Grafická úprava: Fantázia media, s. r. o.

Náklad: 250 ks, nepredajné

Rok vydania: 2022